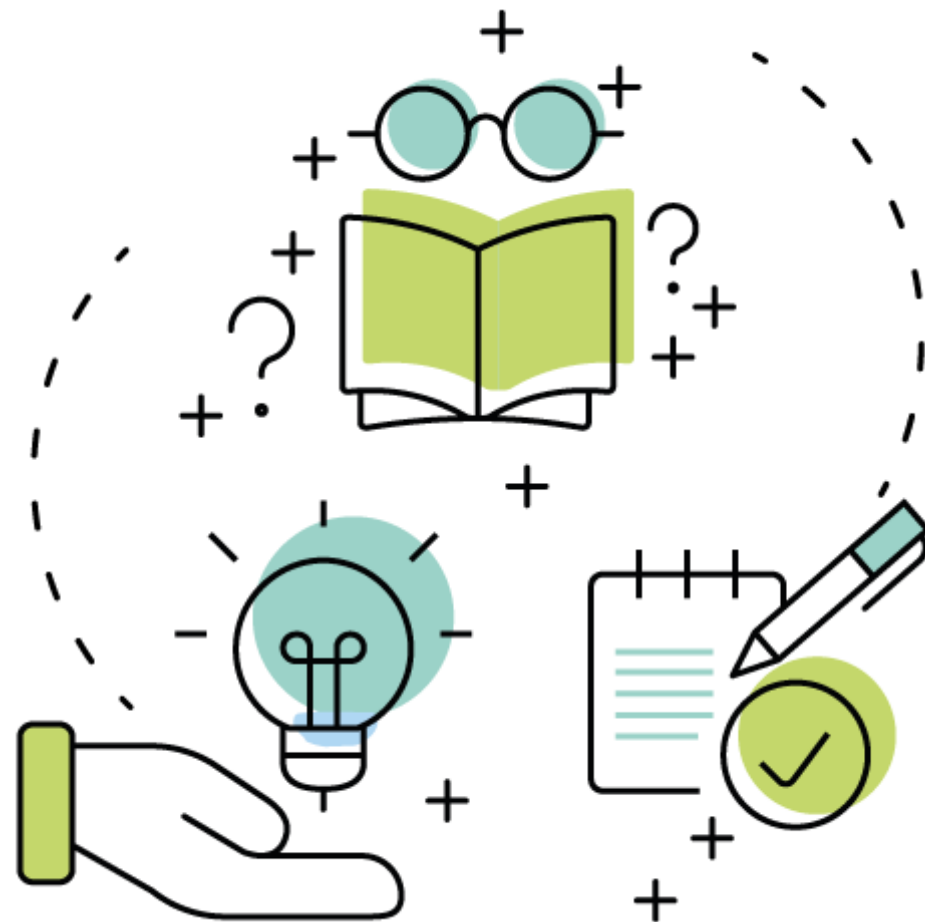

Ekosystem för e-hälsa

-som ett verktyg

Framtaget inom Innovationsmotorprojektet Ekosystem för e-hälsa med stöd av:

Ekosystem för e-hälsa – alla måste med

Styrande & kunskapsgenererande

Regering/Departement
Myndighet
Universitet
Samverkansorganisation

Leverantör

Logistikoperatör
System- och Teknikoperatör
Utredning och utveckling

Stöd

Anhörig
Vårdgivare (Region, Kommun & Privata)
Vårdoperatör
Ledare i Vård & Omsorg
Stödverksamhet i Vård & Omsorg
MT&IT i Vård & Omsorg

Kärnan

Patient
Medarbetare i Vård och Omsorg

Ramverk

Verksamhetsstruktur

Styrande & kunskapsgenererande

Leverantörer

Stöd

Kärnan

Ramverk

Informatik
Arkitektur & Standards
Lagar, regler & riktlinjer
Kunskapsstyrning
Ersättningsmodell
Verksamhetsgränssnitt

Verksamhetsstruktur

Organisation
Kultur
Vårdtjänster
Processer
System, Medicinsk teknik & Lagring
Informationsflöden
Verksamhetsuppföljning

Ekosystem för e-hälsa – ingående delar

- I ett försök till konkretisering av ett ekosystem för e-hälsa kan ett resonemang föras kring ovanstående figur, som beskriver de delar som behöver beaktas vid införande av digital teknik. Flera komponenter finns med all sannolikhet i den befintliga verksamheten, men hela systemet måste fungera i sin nya digitala kontext och dessutom förvaltas som en sammanhängande helhet.
- I gruppen Aktörer finns de som genomför aktiviteter och patient samt medarbetare är tämligen självskrivna. Runt dessa finns de övriga med start i stödet. Stödet består av anhörig, chefer, ledare, HR, IT m.fl. inom huvudmannen. System- och Teknikoperatören ansvarar för applikationen och den underliggande tekniska plattformen, inklusive service och underhåll. Eventuellt kan det finnas behov av en Logistikoperatör, som hanterar materialflöden till patienten vilket kan handla om förbrukningsmaterial, läkemedel eller exempelvis syrgas till en KOL-patient. Vilka aktörer som behöver finnas och om de ska upphandlas externt eller hanteras inom den befintliga organisationen kommer att variera från fall till fall. Ytterst finns bl.a. de som fastställer regelverken och de som bedriver forskning. Inom ekosystemet rör det sig flera aktörer med sina behov och roller, sina drivkrafter och deras motkrafter i systemet.
- I gruppen Verksamhetsstruktur återfinns alla byggstenar och förutsättningar som krävs för att aktörerna ska kunna interagera med varandra på ett säkert och enkelt sätt. Organisationen och dess förmåga att stödja nya arbetssätt (*organizational readiness*) är en helt avgörande framgångsfaktor. Det är här kulturen sitter. Dessutom är det med stor sannolikhet det absolut svåraste området att påverka.
- Ramverk handlar om att definiera spelplanen och spelreglerna för hur verksamheten ska bedrivas och kunna följas upp. Den ska självklart vara laglig och uppfylla huvudmannens policy och regelverk. Viktigt med ett klokt val av tekniska standards med förutsättningar för en lång livslängd. Sedan behövs en ersättningsmodell som skapar balans och incitament för alla aktörer att vilja ingå i systemet.

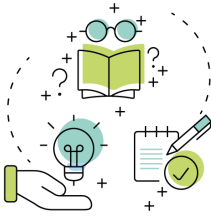

Ekosystem för e-hälsa – som metod

- Att använda "ekosystem för e-hälsa" som en metod innebär att betrakta införandet och användningen av e-hälsa som en process som involverar en mängd olika aktörer och faktorer som är beroende av varandra. Det handlar om att skapa en helhetssyn där teknik, människor, processer och regelverk samverkar för att nå gemensamma mål. **Hur ekosystemet kan användas som metod:**
- **Kartläggning:** I början av ett e-hälsoprojekt kan man använda ekosystemperspektivet för att kartlägga alla relevanta aktörer, deras roller, behov, drivkrafter och potentiella hinder. Detta kan göras genom workshops, intervjuer och analyser av befintliga strukturer. Region Östergötland genomförde en omfattande behovs- och processkartläggning för att förstå ekosystemet runt egenmonitorering.
- **Planering och design:** Ekosystemtänkandet kan användas för att planera och designa e-hälsolösningar som är anpassade till den specifika kontexten. Genom att beakta alla delar av ekosystemet kan man skapa lösningar som är hållbara, effektiva och användarvänliga. Att utgå från patienternas behov, involvera relevanta aktörer i designprocessen och säkerställa att lösningarna är integrerade i befintliga strukturer.
- **Implementering:** Ekosystem-metoden kan användas för att styra och stödja implementeringen av e-hälsolösningar. Genom att skapa en tydlig struktur, definiera ansvar och skapa förutsättningar för samarbete kan man underlätta införandet och minska risken för motstånd. Det är viktigt att erbjuda utbildning och stöd till användare, anpassa lösningar till lokala förutsättningar och ta fram sätt som avlastar vårdpersonalen.
- **Utvärdering och förbättring:** Ekosystem-perspektivet kan användas för att utvärdera effekterna av e-hälsolösningar och identifiera områden för förbättring. Genom att analysera data, samla in feedback från användare och följa upp nyckeltal kan man säkerställa att lösningarna uppfyller sina mål och kontinuerligt utvecklas. Det är viktigt att ha en tydlig plan för utvärdering, avsätta resurser för uppföljning och samla in data för att kunna mäta effekterna av e-hälsa.

Ekosystem för e-hälsa – som metod

Fördelar med ekosystem-metoden:

- **Helhetssyn:** Genom att beakta alla delar av ekosystemet kan man skapa lösningar som är mer hållbara och effektiva.
- **Anpassningsförmåga:** Metoden är flexibel och kan anpassas till olika kontexter och behov.
- **Samarbete:** Ekosystemtänket främjar samarbete och samverkan mellan olika aktörer.
- **Innovation:** Metoden uppmuntrar till nytänkande och innovation genom att utmana traditionella strukturer.

Utmaningar med ekosystem-metoden:

- **Komplexitet:** Att hantera ett komplext ekosystem kan vara utmanande och kräver ett strukturerat tillvägagångssätt.
- **Samordning:** Att samordna alla aktörer och deras insatser kan vara svårt.

Innovation i Region Östergötland

<https://www.regionostergotland.se/ro/det-har-gor-vi/utveckling-och-innovation>